

REDACTIONEEL

PROF. P. H. BUISMAN

EMERITAAT

Prof. P. H. BUISMAN te Utrecht zal, wegens het bereiken van de vastgestelde leeftijdsgrens, aan het einde van de lopende cursus zijn functie als hoogleraar aan de Rijksuniversiteit neerleggen.

Toen hij op 12 april zeventig jaar werd heeft, in onderlinge afspraak en mede op uitdrukkelijke wens van de betrokkene, het Tijdschrift dit feit verzwegen; de jarige zelf was die dag onbereikbaar en onttrok zich aldus aan elke gelukwens. Maar dit aftreden als hoogleraar is een te openbare aangelegenheid om, hoezeer BUISMAN daar zelf ook de voorkeur aan zou geven, nog langer met een en ander schuilhokje te kunnen spelen. Mensen van zijn formaat en behept met een zo overvloedige dosis bescheidenheid, vergeten wel eens, dat zij een zekere verplichting hebben tegenover het nageslacht, dat, terecht, eisen zal, dat hun leven en streven in de annalen der historie kan worden teruggevonden.

Men zou ons gevoeglijk kunnen verwijten dit stuk aldus met – overigens geen onheuse (!) – kritiek te beginnen. Haasten wij ons daarom te verklaren, dat er nog een andere, belangrijker drijfveer is om hier de figuur van deze sympathieke mens en collega uit de doeken te doen.

Het Tijdschrift zou in zijn taak tekort schieten, wanneer het op dit moment niet de schijnwerpers op de persoon van de aftredende hoogleraar en de 70-jarige hoofdredacteur zou richten. Vooral om ook langs deze weg de dank over te brengen van de Nederlandse beroepsgenoten, die hij onafhankelijk, trouw en krachtig, maar naar buiten en naar zijn aard op weinig spectaculaire wijze heeft gediend, gedurende bijna 50 jaren. Zijn belangstelling ging uit naar alle facetten van zijn beroep en van deze belangstelling, doch tevens van zijn gestadig groeiende inzichten betreffende uiteenlopende problemen, zowel van wetenschappelijke als van sociale aard, heeft hij op de meest gevarieerde wijze getuigenis afgelegd. Daardoor heeft hij zich tevens een geheel eigen plaats in de tandheelkunde veroverd.

Naast zijn korte maar belangwekkende onderwijstaak denken wij hier in de eerste plaats aan zijn functie in de Raad van Beroep van de Maatschappij, die hij vele jaren bekleedt en waar hij nog heden de zetel van voorzitter inneemt. Het is dan ook geen wonder, dat men hem in 1953 verzocht plaats te nemen in het Centraal Medisch Tuchtcollege. Trouwens

hij had reeds vroeger zitting in het College van Medisch Tuchtrecht te Eindhoven.

Ook in het Ned. Tandheelkundig Genootschap, voor welks lidmaatschap BUISMAN in 1917 werd uitgenodigd, heeft men terdege een beroep op zijn capaciteiten gedaan. Langer dan een kwarteeuw vervulde hij bestuursfuncties, jarenlang was hij secretaris, de – reglementaire – vier jaar (1947–1951) hanteerde hij de voorzittershamer en momenteel is hij nog vice-voorzitter. In 1951 benoemde men hem tot erelid. Terecht, want naast al deze bestuurs-activiteit stak hij zijn uitgebreide kennis niet onder de korenmaat. Zowel hier als in de Ned. Vereniging van Tandartsen en in het buitenland deed hij verschillende malen van deze veelzijdige kennis blijken. Van 1917–1925 was hij bestuurslid dezer vereniging.

Tien jaar zijn thans verstreken sinds BUISMAN per 1 januari 1948 geroepen werd de leiding van het Tandheelkundig Instituut te Utrecht op zich te nemen. Is het wonder, dat men in deze wat chaotische dagen voor deze functie omzag naar een man van algemeen erkende voortreffelijke karaktereigenschappen?

Gewapend met tact en bescheidenheid, gepaard aan kennis van zaken kon hij beter dan wie ook de rol van bemiddelaar vervullen. Het is stellig mede door zijn bemoeiingen dat het onderwijs weer spoedig in normale banen kon worden geleid. In sept. 1948 trad hij af als directeur en kon hij zich geheel wijden aan het vak, dat reeds lang zijn bijzondere belangstelling had genoten, de prothetische tandheelkunde; op 1 jan. 1949 volgde zijn benoeming tot hoogleraar in dit onderdeel.

BUISMAN werd tot dit ambt geroepen in een tijdperk dat de prothetische tandheelkunde, evenals zoveel andere takken van wetenschap in de laatste decennia, een hoge vlucht had genomen. Het was dus voor de ruim 60-jarige practicus, die zich sedert 1910 slechts door literatuurstudie en vergaderingbezoek omtrent de wetenschappelijke vorderingen had kunnen oriënteren, een bijzonder moeilijke taak, zijn leerlingen – thans grotendeels reeds in het kader van de nieuwe zesjarige opleiding – te doordringen van de moderne inzichten betreffende zijn leervak. Deze taak was nog te moeilijker door de kloof, die gaapt tussen de wetenschappelijke resp. technische ontwikkelingen en de verwezenlijking daarvan in de (veelal sociale) praktijk, een kloof van welks bestaan BUISMAN zich zeer wel bewust is.

Met bewonderenswaardige ijver en wijze zelfbeperking (hij doceerde hoofdzakelijk de volledige prothese) heeft BUISMAN alles gedaan wat in zijn vermogen lag om de studenten, op basis van moderne inzichten, op te leiden tot goede practici. Groot is het aantal publicaties, dat hij in deze

jaren over zijn leerstof in het licht heeft gegeven: hier moge o.a. verwezen worden naar de uitgebreide verhandeling, getiteld: „Enkele hoofdstukken uit de praktijk der volledige prothese”, die, verdeeld in 14 hoofdstukken, in de jaren 1950 en 1951 in het Tijdschrift voor Tandheelkunde verscheen en die allerwegen sterk de aandacht trok, mede door de klare betoogtrant.

Maar ook in deze functie zijn, behalve zijn grote kennis, zijn uitnemende karaktereigenschappen den studenten ten voordeel geweest. Dit zijn de studenten zich door de jaren heen ook terdege bewust geweest. Opmerkelijk is, dat zij steeds de persoonlijke toewijding roemen van Prof. BUISMAN, die altijd voor een antwoord en voor persoonlijke hulp voor hen klaar staat, en die ook zoveel als hem mogelijk is, deelneemt aan feestelijke en andere bijeenkomsten van de studenten, waartoe hij wordt uitgenodigd. Sinds 1953 is Prof. BUISMAN dan ook erelid van de Tandheelkundige Studentenvereniging „John Tomes”.

Zijn levensideaal, een dienende taak te vervullen, weet hij ook op de studenten over te brengen door de wijze, waarop hij de patiënten tegemoet treedt en behandelt. Door in het bijzonder steeds aandacht te wijden aan de esthetische eisen van de totale prothese, streeft hij er voortdurend naar, zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de belangen van de patiënt, voor wie tandeloosheid immers vaak in de eerste plaats een esthetische nood is.

In de omgang met zijn staf kenmerkt hij zich door een hoge mate van welwillendheid. De goede geest, die op zijn afdeling heerst, is voor een groot deel te danken aan de wijze waarop hij open staat voor ieders moeilijkheden. Ook heeft hij er steeds naar gestreefd de hoofden der onderafdelingen zoveel mogelijk een zelfstandige taak toe te wijzen.

Het Tijdschrift heeft zich gedurende meer dan 38 jaren op de medewerking van de scheidende hoogleraar mogen verheugen; in 1920 benoemd tot redacteur voor de referaten-rubriek, in 1942 tot hoofdredacteur. Wie de totale inhoudsopgave eens doorbladert wordt getroffen door BUISMAN's ontzag-inboezemend oeuvre, dat zich vrijwel op alle facetten van de tandheelkunde beweegt, maar dat zich in latere jaren meer en meer in de prothetiek en de sociale tandheelkundige voorziening specialiseert. Vooral over de laatste, voor de professie zo brandende vraagstukken heeft hij niet geaarzeld naar eigen onafhankelijk inzicht te schrijven. In deze zorgelijke tijd van verwaarlozing van taal en stijl vormt het lezen van zijn pennevruchten alleen reeds daarom een genoegen. Zijn uitgebreide kennis van de wetenschappelijk tandheelkundige literatuur en zijn begrip voor de huidige eisen voor wetenschappelijk werk maken hem bij

uitstek bevoegd bij de waardebeoordeling van aan het Tijdschrift geboden copie. Zijn beschaafde wijze van polemiseren hebben hem in zijn lange redactionele loopbaan de hoogachting bezorgd ook van hen met wie hij van mening verschilde.

BUISMAN kan zich gedragen weten door de grote sympathie en waardering zijner naaste medewerkers. Zij, en naar wij zeker menen te weten ook de overgrote meerderheid onzer lezerskring, verheugen er zich op, dat het afscheid van het onderwijs nog lang geen afscheid van het Tijdschrift betekent. Wat hen betreft kan de hoofdredacteur tot in lengte der hem in goede gezondheid gegeven dagen zijn functie tot heil van het Tijdschrift blijven vervullen. Mogen het er nog vele zijn.